

A JÖVŐ MÖGÖTTÜNK VAN

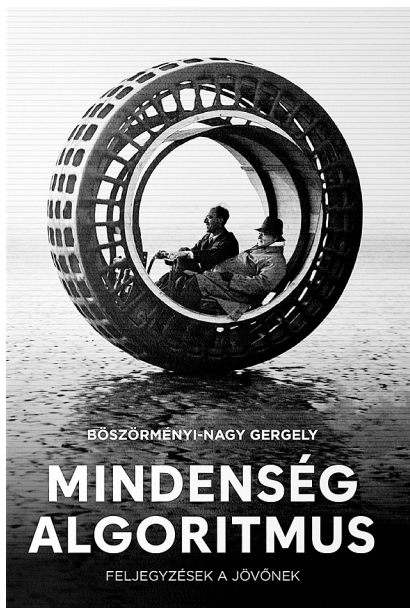
Böszörményi-Nagy Gergely: *Mindenség algoritmus. Feljegyzések a jövőnek.*
MCC Press, Budapest, 2024. 141 oldal, 4950 Ft

Alakoskodó őszintétlenség volna ezt a recenziót nem azzal kezdeni, hogy régi barátom könyvéről írok. Gergőt idestova tizenhat éve ismerem, 2008-ban egy könyvbemutatón ismerkedtünk meg egymással, én mint szerző és ő mint bátorító opponens (ekkoriban nem mellesleg a budapesti Fidelitas alelnöke volt, én pedig az amerikai neokonzervatívokról írtam). Mint az ifjúkonzervatív nemzedék tagjai dolgoztunk együtt az ellenzéki években (blogoszféra, Kontra Klub, Transzit), aztán 2010-től ő a Navracsics-féle Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumban helyezkedett el, és az évekig működő, a Kontra helyére lépő Jobbklikk Klubot együtt szerveztük, én mint a Jobbklikk főszervezője, ő mint kreatív vezetője, egykori-jelenlegi-örök graffitis. Volt ott minden: nyilatkozat, filmklub, árvízi önkénteskedés, községi Jobbklikk-udvar. A barátság megszilárdult, mégpedig egy nagyobb közösség keretében, amely fél évtizeden keresztül minden péntek éjjel bizonyított, Budapesttől Belgrádig, New Yorktól Los Angelesig, Krakkótól Kalinyingrádig. A számos koncertművészt (Gutting Revue, Offspring, Pennywise, Social Free Face) és a balkáni, közép-európai, amerikai *road tripe* legendák tucatjait adták mindannyiunknak emlékül. A politikai munka és a szellemi kapcsolat menet közben ezekkel párhuzamosan – vagy éppen ezektől – erősödött. Gergő 2012-ben csatlakozott a Design Terminálhoz (DT), amelyből valódi kreatívipari erőművet formált, olyan projektekként, mint a Gombold újra!, nem csoda, ha az inkubátorközpont 2014-ben European Enterprise Promotion díjat nyert. 2015 nyarán megalapította a Brain Bar jövőfesztivált, amely a DT-hez hasonlóan

egyedülálló – budapesti, magyar, közép-európai – kezdeményezéssé és közösséggé nőtte ki magát. 2020 óta a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemet fenntartó alapítvány elnöke. Az évek során a Corvinuson kapott nemzetközi kapcsolatok diplomájához egy másikat is szerzett urbanisztikából a London School of Economicson. Mit kell még elmondani? – Fradi-szurkoló, tartalékos katona, házat épített az Őrségben, szereti a képregényeket és a dinoszauruszokat, a *Mandiner*-ben állandó könyves rovatot ír, ezen alapult első könyve, amely *Nonkonform* címmel és *A jövő olvasókönyve* alcímmel jelent meg 2022-ben, a második pedig idén. Ez a *Mindenség algoritmus – Feljegyzések a jövőnek*. Véletlenül márpedig nincsenek: a házból, amelyben családommal élek, rálátni gyermekkorra helyszínére, egészen pontosan nagymamája egykori udvarára, amit ha feleségével átjönnek, a fürdőszobánk ablakából nézhetnek meg.

Böszörményi-Nagy Gergely második könyve aprólékosan megkomponált konceptkötet, amely tartalmával hódít, küllemével tüntet s teszi ezt egymással teljes vizuális-textuális egységben, minden hivatkozás

nélkül, ugyanakkor nagyon meggyőzően. Aki ismeri munkásságát és előző könyvét, annak nem lesz meglepetés, pontosabban kellemes meglepetés lesz, hiszen a megkezdett úton halad, mégpedig a nála hagyományos formabontással. A formás-tartalmas, 140 oldalas, keményborítós, kézbeillő kötet három fejezetből áll: az első a hitről, szépségről, ökológiáról szól, a második a tudásról, önrendelkezésről és hazaszeretetről, a harmadik pedig a tekintélyről, az újításról és a gondoskodásról. A kilenc fogalom bármilyen más variációban is

egymás mellé rendezhető lett volna, de az, hogy éppen így párosodtak, azaz hármason, a koncepció része. Nézzük csak!

Az első fejezet három témájának nagy összefűző kapcsa egy vallomás, mely szerint „a természet tapasztalati valóságából indulok ki”. Ez alapján definiálja a rendet, az azt létrehozó isteni akaratot, a belőle származó természeti képződményeket és az annak mintájára működtetni vágyott emberi rendszert (életet, formatervezést, művészetet, technológiát). Ennyi elég is lenne, hiszen ennek az összefüggésnek a megvilágítása, mondván, „a rend a világ eredendő állapota [...] a szépség annak eredendő formája”, önmagában teljesítmény, és akkor még „a *Zeitgeist* látványépésének” szemtelenül kíméletlen kritikájáról nem is beszéltünk, mint például, hogy a TED-konferenciák „a felületesség *show*-műsorai”. De sodor a könyv, menni kell tovább! A második fejezet alapja a személy és a közösség szuverenitásélménye, valamint integritása-kohéziója. Itt olyasmiket vesz sorra, mint a család, az otthon, a népi építészet és a hazafiasság, szembeállítva az önkényes egocentrizmussal, a modern építészet károkozásával („a sztárépítész az allűrök világbajnoka” – írja egy helyütt), a fogyasztói szemlélettel, a nyitott határok bárgyúságával vagy a konformista *sneakermániával*. A fejezet végén definiálja az egymásra vonatkoztatott „kulturális és ökológiai fenntarthatóság” fogalmát, ami újfent igen eredeti gondolat. A harmadik fejezetben folytatódik az eddigiekben is meghirdetett *analóg forradalom*: az iskolák digitális detoxikálásának javaslatával, a tekintély helyreállításának igényével, a természetbe menekülés programjával, a hadsereg társadalmi szerepének értékelésével vagy a változatlan nagy-rabecslésével, ezzel párhuzamosan pedig az „innovációs színház” és a „rövidtávizmus” elutasításával.

Szabadon idézve a szerzőt, a kötet alapján hozzáállásunk nem lehet más, mint rendezettségre törekvő emberré válni, akit a szépség iránti szenvedély jellemz, az otthonteremtés vágya fűti, hisz Istenben, harmonikus együttélésre törekszik a természettel és az időtlenség ideájával szívében alkot. Olyan jól megtalált szókapcsolatokkal is leírja mindezt, mint a javítás kultúrája és a karbantartás becsülete. S hogy mi is végre a címadó *mindenség algoritmus*? A következő, kerrek egész: „Az istenfélő, természettudatos, a szépséget szenvedélyesen kereső, tudását és otthonát állhatatosan építő és védelmező, megfontoltan újító élet.” Egy sor meghökkentő, vitriolos és éppen ezért találó megfogalmazást is idézhetnénk, amelyek egyikét-másikat falakra írva is el tudom – és akarom – képzelni, mint például, hogy az igencsak kárhóztatott pszichológus „terméke az »elengedés«”, pedig inkább megtartani kellene, vagy hogy „erdőben sétálni azért jó, mert ott nem találkozunk lépten-nyomon a középszerűséggel”, esetleg az, hogy „a modern kor az emberi történelem legcsúfabb időszaka”. A szerző üdítő módon jelenti ki, hogy tévedés, hogy izlésről nem érdemes vitatkozni, ezzel szemben kell, sőt csak erről szükséges, aztán, hogy „a választék nem pótolja az otthonérzést”, de az is elgondolkodható, hogy „a 21. század végére a *Homo sapiens*

Formában – Adonisz-szobor mellé leparkolt Lamborghini Countach Bolognában, 1971 (*Volant, X*)

belerokkan az ADHD-ba”, vitathatatlan, hogy „kényelemben sosem keletkezik nagyszerűség” és minél radikálisabb egy újítás, annál indokoltabb vele szemben a szkepszis, az pedig nagyon találó, hogy a karbantartás elmulasztása nem más, mint lassú katasztrófa.

A minden részletre odafigyelő gondossággal összeállított könyv képi és szöveges anyaga, egyedi megoldásai (köztük a szubjektív feljegyzéseket rögzítő kézzel írott oldalak, az elírások bennük hagyott átsatírozásával, a rajzokkal, szabadkézzel húzott léniakkal és a tizenkilenc – valóban nagyon – különleges fotó-illusztrációval + a címlap) igencsak művesek. Ehhez járul hozzá a számításaim szerint nem kevesebb mint nagyságrendileg kétszáz idézet és hivatkozás, amelyek gazdái között találtam számomra igen kedves technológiakritikus szerzőt (Jacques Ellul, Friedrich Georg Jünger, Lewis Mumford), itt a konzervatív amerikai Daniel J. Boorstin, ott a brit újaloldali Mark Fishert, a méltán „korunk egyik legjelentősebb gondolkodójának” nevezett Joseph Ranzingert, a szerző kedvenc melankolikus *sci-fi*-rajzolóját, a skandináv retrofuturista Simon Stålenhagot, egy elmaradhatatlan *Donnie Darko*-bölcsséget, aztán kortárs kínai gondolkodókat, valamint tucatnyi magyart, köztük Kós Károlyt és Kassák Lajost, Molnárt Tamást és Láncki Andrást. A kötet legizgalmasabb fogalmai közé tartozik a *medieval futurism*, amely előhívja a konzervatív forradalom és az archeofuturizmus referenciáját, az igazán úttörő felvetés viszont az, amely előtt jelen írás címe is adózik. A 79. oldalon BNG egy gyergyói sajtókészítő idéz, aki szerint „a parasztok nem az utolsók a múltból, hanem elsők a jövőből”; aztán a 129. lapon a maorik időélményébe nyerünk beavatást, akik saját nyelvükön úgy fejezik ki, hogy a jelenben arccal a múltnak és háttal a jövőnek állunk. Ha pedig a jövő mögöttünk van, előre hát a múltba!

BÉKÉS MÁRTON